

یادگیری را رنگی کنیم

دکتر فرشته هدایتی، دبیر پژوهشسرای دانش آموزی علامه، تنکابن

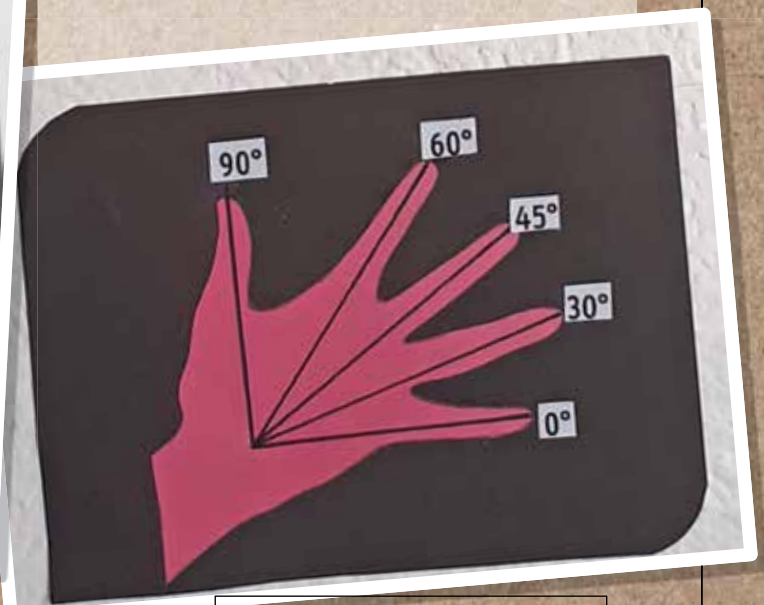
قبل از ورودم به پژوهشسرای دانش آموزی، حدود ۱۰ سال در دوره متوسطه اول ریاضی تدریس می‌کردم. تدریس درس ریاضی نسبت به سایر درس‌ها انرژی بیشتری می‌طلبید. ماهیت مجرد و انتزاعی مفاهیم ریاضی از یک طرف و از طرف دیگر اضطراب، بی‌علاقگی، بی‌انگیزگی و همه بازخوردهای منفی نسبت به یادگیری درس ریاضی که هر دانش‌آموز از همسالان خودش دریافت می‌کرد، کلاس درس ریاضی را نسبت به سایر کلاس‌ها ناخوشایندتر و دوست‌نداشتنی‌تر می‌کرد. در همان زمان‌ها، همیشه سعی می‌کردم دنبال روشی بهتر باشم و ابزار کمک‌آموزشی روش بهتر شدن بود. تلاش می‌کردم تا جایی که برایم مقدور است، از ابزار کمک‌آموزشی معلم‌ساخته در کلاس استفاده کنم.

یادم هست، وقتی برای بحث زوایای محیطی و محاطی ابزاری را تهیه کردم و سر کلاس بردم، در شروع درس دادن، ابزاری را که آماده کرده بودم به دستشان دادم. شرایط کمی بهتر شد. کمی خنده‌های صورتی بر لبانشان نشانده بودم. به همین ترتیب، هم من و هم دانش‌آموزان، از نقش مهم و برجسته وسایل کمک‌آموزشی در تسهیل یادگیری آگاه می‌شدیم. گاهی هم ساخت ابزار را به آن‌ها می‌سپردم.

حالا از آن سال‌ها گذشته است و من همچنان معتقدم که ابزار کمک‌آموزشی فرایند یادگیری را خوشایند و حواس را به میزان بیشتری درگیر می‌کنند. بر این اساس، تصمیم به تهیه ابزار کمک‌آموزشی درس ریاضی دوره ابتدایی گرفتم.

مدرسه‌ای ابتدایی با تعداد ۲۰ دانش‌آموز در منطقه‌ای روستایی را در نظر گرفتم که قبلاً با دانش‌آموزانش آشنا بودم. برایشان کلاسی در مورد پژوهش و پژوهشگران ایرانی گذاشته بودم. کلاسی بدون استفاده هم داشتند که برایشان به کتابخانه تبدیل کرده بودیم. با مطالعه و تحقیق طرح‌ها انتخاب شدند؛ جدول ضرب، کسرها، پاره‌خط، و استفاده از اشکال هندسی در ایجاد شکل‌ها. تقریباً همه روزهای ماه مهر را درگیر بودم. به این ترتیب، ابزار ابتدا در زمینه‌های گوناگون تهیه و برای نصب روی دیوار آموزشی مدرسه آماده شدند. روز خیلی خوب و لذت‌بخشی برای من بود. بچه‌ها به کمک آمدند.

در حین نصب و بعد از نصب ابزار روی دیوار، همچنان که خوشحال بودند، درس‌ها و مفاهیم ریاضی را تمرین می‌کردیم. با دقت گوش می‌کردند. در آن روز

دانش آموزان پایه‌های سوم، چهارم و ششم حضور داشتند. کسرها را پرسیدم و وتر، مثلث قائم‌الزاویه، جدول ضرب، و حجم‌های هندسی. از خوشحالی بچه‌ها خوشحال شدم. یکی از دانش آموزان به من گفت: «همه را خودتان درست کرده‌اید خانم معلم؟ چقدر حوصله داشتید! اما مدرسه‌مان از این حالت بی‌رنگی در آمد!» بازخوردهای مثبت آن‌ها قابل وصف نیستند. درک این خوشحالی، حضور سه‌بعدی در لحظه را می‌خواهد.

بیایید یادگیری‌ها را رنگی کنیم. دیوارها را رنگی کنیم. مدرسه‌ها را رنگی کنیم. مدرسه خانه دوم ماست. خاکستری‌هایش را رنگی کنیم.